

רפת נופים העתיד כבר כאן

ראובן זלץ

הרפת בקיבוץ גזית, היא סוג של חלום רטוב לכל מי שעוסק בענף. סככות מרחביות חדשות, מכון חליבה חדיש שהחל לפעול לפני מספר חודשים ושני קיבוצים שהחליטו, להשקיע מיליוני שקלים למרות או אולי דווקא בגלל המצב בענף. ביקור ברפת העתיד •

יוחאי חפר, נולד בגזית וחבר קיבוץ, בן 58, נשוי וארבע ילדים, כיום מנהל את הרפת המשותפת של קיבוצי גזית ומשמר העמק. יוחאי, רפתן משנת 83 וכששואלים אותו, מי משקיע סכומי עתק בהקמת רפת הוא עונה בחצי חיוך "אמרתי לך, או שאנחנו מטומטמים או שאנחנו צודקים. הנחת היסוד היא שהתמורה לליטר תישחק ואז יש חשיבות גדולה מאוד ליעילות. וכיום כבר ידוע שיש יתרון לגודל מבחינת היעילות והרווחיות ולכן אנחנו עם הפנים קדימה ומאמינים שההשקעה הגדולה תיתן את פירותיה".

היו ויכוחים בקיבוץ על השקעה בסדר גודל שכזה?

"לא ממש, כי בעצם הייתה לנו הערכת מצב שבסופו של דבר נצטרך להשקיע במכון חליבה חדש וזאת השקעה גדולה מבחינה כלכלית. נוצר מצב שקיבוץ משמר העמק פנו עלינו לשותפות ואנחנו זיהינו יחד איתם את הפוטנציאל של שותפות ולכן התאפשרה ההשקעה משותפת".

הרפת החדשה

הרפת החלה לפעול ביולי 2016 ואז גם החלה השותפות המלאה בין שני הקיבוצים. יוחאי "לאחר כשנתיים של הקמה ובניית המכון והסככות התחלנו לעבוד וללא ספק זה עולם אחר, לפעול בתנאים שכאלה". רפת נופים היא אחת מהרפתות החדשות בארץ. יש עוד שתי רפתות בהן פועלת קרוסלה דומה, בקיבוץ רביבים ורפת המפלים ביהונתן ברמת הגולן.

אז שותפות זה העניין העתידי לטעמך?

"כן, מתברר שיש יתרון לגודל וכיום הרבה משקים חושבים

צריך להביט בנעשה באירופה וללמוד מה לא לעשות. ולכן מאוד הכרחי התכנון וההסדרה החוקתית החשיבות של הארגון ובשיתוף בין כל אנשי הענף. אסור לנו ללכת בעקבות אירופה

מזה בעצם חוששים ברפתות המשפחתיות, שלקטנים לא תהיה זכות קיום?

"לא מדויק, אני יודע שיש גם ברפתות המשפחתיות הרבה מאוד איחודים והיו לדעתי עוד. זה נכון שהבעיות ברפתות

לכיוון שותפויות בגלל צרכים שונים, חלק בגלל צרכים כלכליים, או הצורך ביכולת להתפתח ומחסור בשטחים. להשקיע ברפת חדשה זו השקעה אדירה וקיבוץ אחד נתקל בקושי לגייס כזו השקעה".

סיון רוטמן

ניהול פרויקטים בבניה

ליווי צמוד ומקצועי:

איתור ועזרה בבחירת מתכנן ויועצים

בדיקת תכניות הבניה והתאמתן לרצון הלקוח

ייעוץ בבחירת חומרים לבניה

איתור ועזרה בבחירת קבלנים וספקים לביצוע

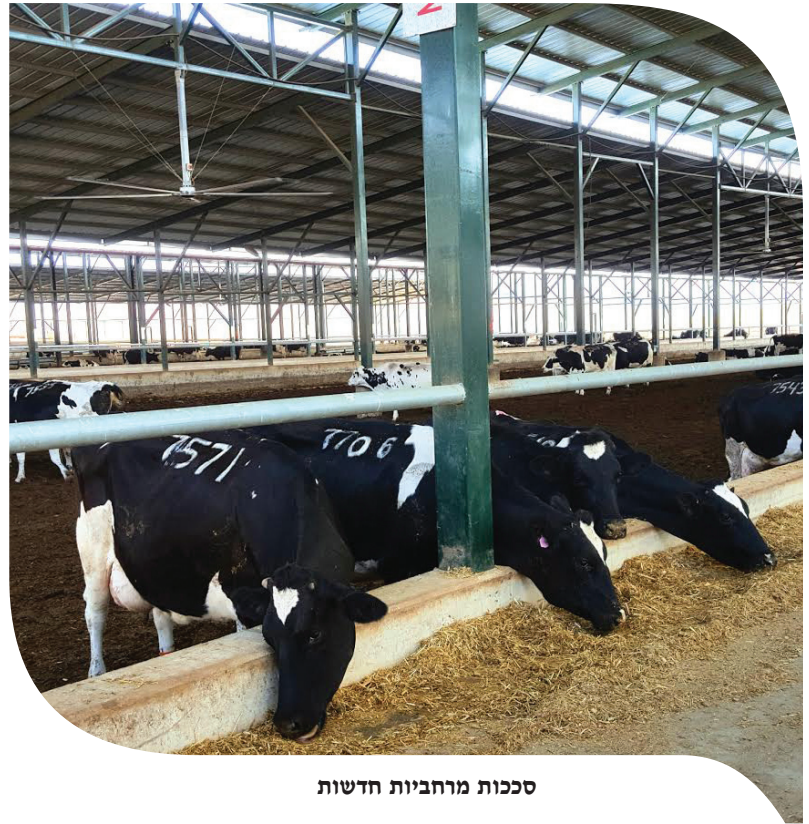
בדיקת תקציב בזמן אמת לאורך כל תהליך הביצוע

ליווי הפרוייקט בשטח בזמן ביצוע ועד להשלמתו

חייבים להתייעל בכדי להמשיך ולשרוד. יוחאי

סככות מרחביות חדשות

הגדלת מכסה/שותף נוסף?

"בהחלט יש אפשרות להגדלה, אנו בוחנים אופציה להכנסת שותף שלישי בגלל קצב החליבה המהיר והאפשרות לייצר תוספת למכסה הקיימת"

חייבים לשמור על התכנון

"אני מקווה שענף הרפת לא יסבול כמו רוב ענפי החקלאות ושיתנו לחקלאים להמשיך ולייצר תוצרת טרייה, איכותית וטובה לציבור הישראלי. כבר הוכח כי הקלות שבה אפשר כיום לייבא מוצרים ולדאוג לעושרם של מספר יבואנים לא תורם ליוקר המחיה, תראה מה קורה כיום, יש יבוא אך המחירים לא יורדים, נהפוך הוא. ענף החלב חייב להמשיך להיות מסודר וחשוב מאוד לשמור על התכנון והמכסות, אני חושב שזה חלק ממה ששמר עלינו עד היום וימשיך לשמור עלינו גם בעתיד."

איך מתמודדים עם הירידה ברווחיות?

"הירידה ברווחיות מורגשת והלחץ להתייעל נמצא כל הזמן באוויר. פעם היו אומרים שאתה צריך כל הזמן להתקדם בכדי לא לעמוד במקום וכיום אנחנו צריכים בעצם לרוץ בכדי לא ללכת אחורה. השחיקה, כמו גם כל נושא ההתייעלות וכל מיני תנאים מקשים של איכות סביבה, כשרות, מחירי מזונות, מחירי המים, עובדים זרים, ההרגשה היא כי אנחנו במאבק בכדי לשמור על מה שיש. חייבים להיאבק על כל נושא המחירים והתכנון שיוסדר לשנים רבות קדימה ושלא יהיו כל הזמן איומים על הענף דבר הגורם לקושי רב בתכנון קדימה."

למחירי המזונות יש אפקט חשוב בכלכלת הרפת?

"בהחלט, המזון מהווה פקטור קריטי בכל רפת ובעקבות הסכם שהושג לאחרונה, בין פורום מרכזי מזון לגד"שים

המשפחתיות קצת שונות אך בגדול גם הם הבינו שחייבים להתייעל ע"י שותפויות או הגדלות ושהמציאות משתנה ומה שהיה לא יהיה עוד."

מה בעצם בניתם?

"מכון חליבה חדיש על כל מרכיביו, חצר המתנה, חדר מכונות, מיכלי חלב כולל יחידות קירור, משרדים וחצר טיפולים לרופא, כמו כן נבנו שתי סככות מרחביות ויונקיה וכל השאר מתבסס על הרפת הוותיקה ששודרגה עוד בתקופת הרפורמה"

ספר על המבנים והסככות?

"אחד הדברים החשובים מבחינת התכנון של הרפת והחשיבה העתידית, היה נוחות התפעול היום יומית של שינוע הפרות לחליבה ובחזרה, יש חשיבות לזרימה בגלל קצב החליבה המהיר. הסככות המרחביות נבנו גדולות ורחבות מתוך חשיבה על נוחות ומרבצים יבשים. כמו גם ביעילות באי טיפול בזבל בתקופת החורף דבר המייעל את המערכת וחוסך כסף. זוהי מבחינתנו חשיבה חדשה על איך הרפת צריכה לפעול בעתיד. המכון עצמו בגלל זמן חליבה יחסית קצר, של כשעתיים, משאיר זמן רב לעבודות נוספות ברפת. נראה כי הפרות מאוד מרוצות מהמכון החדש, אני מעריך שהסככות והתנאים הנוחים יתנו תוצאות טובות בהמשך, אך התהליך של איחוד שתי רפתות וחיבור העדרים לוקח זמן, (יש רפתות שלקח מספר שנים עד שרפת מאוחדת התייצבה)."

כשמסתובבים ברחבי הרפת בגזית, קשה שלא להתפעל מהחשיבה והתכנון. זוהי רפת חדישה המתוכננת לפרטים תוך דאגה לנוחות הפרות דגש על יעילות. יוחאי מדגיש כי "הענף משנה את פניו, גם בגלל האילוצים כלכליים והן בגלל הצורך בהתייעלות, תכנון קפדני והמודעות הרווחת לרווחת הפרות."

המכון החדש שהחל לפעול לפני מספר חודשים

תעודת זהות רפת נופים

רפת משותפת לקבוצת גזית וקבוצת משמר העמק נחשבת לרפת בסדר גודל בינוני, 620 חולבות 580 עגלות כולל יונקיה. מכסה של 6.7 מיליון ליטר לשנה, מכון חליבה אפיקמילק קרוסלה מודרנית 60 עמדות. מרכז מזון חצי עצמאי, החולבות מחזקות ממרכז מזון מילובר ולעגלות וליבשות חלוקה עצמית. צוות של 11 עובדים במשרה מלאה, רובם חברי קיבוץ ובני קיבוצים. החלב מסופק לתנובה. ברפת נעשית הפרדת חלב, חולבים לשני מיכלים נפרדים, מה שנקרא בשפה של תנובה חלב ייעודי.

לקביעת מחירי מזונות גסים, אני מאוד מקווה שהדבר יכניס יציבות במחירי המזונות הגסים. דבר שיביא ליכולת לערוך תכנון שנתי לכל רפת. אנחנו מכינים אוכל לעגלות ויבשות לבד והחולבות מקבלות אוכל ממרכז מזון אזורי של מילובר.

כבן קיבוץ, איך אתה מסתדר עם השינוי החברתי?

יוחאי מחיך "אני איש סתגלן, אהבתי את הקיבוץ הישן, אוהב לאכול בחדר האוכל ואת הפעילות התרבותית הקיבוצית, ולמרות זאת הייתי בעד השינוי החשיבה שלי שכל הזמן צריך לחדש ואיך לשנות, לא להתקבע בדברים שהיו. חלק ממה שהיה כבר לא מתאים היום, העולם משתנה וצריך כל הזמן לנוע. וקיבוץ שזו חיה מוזרה חייב כל הזמן לבדוק את עצמו ולהשתנות בהתאם לתנאים מסביב ולצרכים של האנשים שחיים בו".

קריסת המכסות באירופה?

"צריך להביט בנעשה באירופה וללמוד מה לא לעשות. ולכן מאוד הכרחי התכנון וההסדרה החוקתית החשיבות של הארגון ובשיתוף בין כל אנשי הענף. אסור לנו ללכת בעקבות אירופה, החקלאים בסופו של דבר יסבלו ואנו חייבים להיאבק על זכותנו להתפרנס בכבוד. הסיכוי שלנו לשרוד, אם הציבור בארץ ירצה חלב טרי ואיכותי ולכן אנחנו צריכים להיות במקום הכי טוב לספק אותו. אנו צריכים כל הזמן להתפתח להכניס טכנולוגיות חדשות על מנת להיערך לקראת העתיד, וזה בין השאר היתרון בניצול הזדמנות להקמת רפתות משותפות ויעילות".

כרפתן וותיק, איך אתה רואה את הקמפיין כנגד הענף בשנים האחרונות?

"תשמע, יש דברים שאנחנו בהחלט מבינים ואף משקיעים ופועלים בנושא. הכל עניין של מודעות אך צריך להיות הוגנים

ולומר, הענף שלנו מושתת על חליבת פרות וגידול עגלות ועד שלא ימצאו פטנט אחר אנחנו נמשיך לחלוב אך באותה נשימה צריך להמשיך ולהקל על תנאי מחייתם של בעלי החיים ואנו פועלים ועובדים למען שיפור מתמיד של איכות חייהם. הרפת משנה את פניה והפרות כיום זוכות לתנאים הרבה הרבה יותר טובים מרפת של לפני 30 שנה. אנו משקיעים הרבה כספים באיכות חיי הפרות" וברוחותם.

מילה לסיום?

"כן בוודאי, אני חייב להודות לאנשים טובים שהיו שותפים להקמת הרפת. ל"חיים רוקח ממעוף המייצגים" מתכנן הרפת, ו"מדאח עזאת" קבלן בטונים ו"מסגריית קדם 2000" בניהולו של איציק בלסברג, שבנו את המבנים והסככות ועשו עבודה מצוינת, מאוד חשוב לעבוד עם קבלנים טובים ועם פיקוח איכותי של "סיון רוטמן" במיוחד בפרויקט גדול כל כך ומורכבות רבה. התוצאות כמובן נראות בשטח". ▲